

Додаток 4
до Організаційно-методичних вказівок
з підготовки населення Кам'янка-
Бузького району Львівської
області до дій у надзвичайних ситуаціях
на 2019 рік

ПРОГРАМА **прискореної підготовки працівників до дій в особливий період**

I. Загальні положення

1.1. Ця Програма розроблена відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444.

Навчання працівників об'єкта за Програмою розпочинається одночасно з введенням в дію Плану цивільного захисту на особливий період.

1.2. Мета Програми – у стислі терміни підготувати працівників підприємств, установ та організацій (далі – об'єкти) до практичних дій в умовах надзвичайних ситуацій особливого періоду на базі раніше отриманих ними знань і навичок при навчанні у системі цивільного захисту.

1.3. Відповідальність за організацію і якість проведення навчання несуть керівники об'єктів, а заняття по структурних підрозділах проводяться їх безпосередніми начальниками – керівниками навчальних груп.

Навчальні питання тем Програми відпрацьовуються практично. Під час занять працівники залучаються до підготовки наявних захисних споруд до прийому працівників, які потребують укриття, спорудження найпростіших укриттів, виконання протипожежних та інших заходів, що підвищують стійкість роботи об'єкта у військовій час. Кожен працівник повинен виготовити собі ватно-марлеву пов'язку.

Для навчання працівників прийомів надання само- та взаємодопомоги до занять залучаються медичні працівники об'єктів.

Кожне заняття закінчується підведенням його підсумків.

II. Обсяг засвоєних знань та вмінь за Програмою

2.1. За результатами вивчення Програми кожен працівник повинен:

а) знати:

- порядок дій за сигналами оповіщення;
- місце розташування сховища на об'єкті та свої дії при його заповненні;
- порядок проведення евакуації у період воєнного стану;
- засоби індивідуального захисту та прийоми користування ними;
- порядок проведення знезараження, часткової санітарної обробки;

- способи надання домедичної допомоги постраждалим від застосування військових засобів ураження;

б) вміти:

- чітко діяти за сигналами оповіщення;
- займати сховище та дотримуватись правил поведінки в ньому;
- пристосовувати підвальні приміщення під укриття та споруджувати найпростіші укриття;
- використовувати індивідуальні засоби захисту дихання та шкіри;
- пристосовувати одяг до захисту від радіоактивних, отруйних речовин і бактеріальних засобів;
- захищати від забруднення продукти харчування та воду, а також сільськогосподарських тварин і фураж (для населення сільської місцевості);
- надавати само- та взаємодопомогу при ураженнях;
- знезаражувати приміщення, робоче місце, одяг, взуття, засоби захисту і особисті речі, проводити часткову санітарну обробку.

III. Рекомендована тематика та орієнтовний зміст теми

Тема 1. Підготовка захисних споруд і заглиблених приміщень до прийому працівників, які потребують укриття.

Звільнення сховища (укриття) від матеріальних засобів, які в ньому зберігаються. Визначення та доведення до працівників місць їх розташування у захисних спорудах, порядок їх зайняття та поведінки. Виготовлення та встановлення лавок, нар. Будівництво швидкоспоруджуваних укриттів, найпростіших та протирадіаційних укриттів (ПРУ), пристосування для ПРУ заглиблених приміщень.

Тема 2. Порядок дій працівників об'єкта відповідно до вимог Плану цивільного захисту на особливий період та за сигналами оповіщення.

Інформування працівників об'єкта щодо дій відповідно до вимог Плану цивільного захисту на особливий період (про розвиток можливих надзвичайних ситуацій, про місця розгортання і маневрування аварійно-рятувальних сил, залучення необхідних ресурсів, технічних і транспортних засобів тощо).

Порядок оповіщення при загрозі виникнення аварій, катастроф, застосування зброї масового знищення.

Дії за сигналом «Увага всім!»:

- при забрудненні місцевості небезпечними хімічними речовинами;
- при радіаційному забрудненні місцевості;
- при повітряній тривозі, артилерійському обстрілі.

Тема 3. Використання засобів індивідуального захисту.

Порядок отримання протигазів і респіраторів. Підбір та отримання протигазів та респіраторів. Підготовка протигазу (респіратора) до використання. Порядок використання пошкодженого протигазу. Відпрацювання нормативів з одягання протигазів на себе, пораненого, дитину. Підготовка одягу до захисту шкіри. Виготовлення ватно-марлевої пов'язки і протипилової тканинної маски.

Тема 4. Підготовка до розосередження та евакуації.

Порядок оповіщення про евакуацію на об'єкті. Обов'язки працівників об'єкта при евакуації. Підготовка до безаварійної зупинки виробництва. Організація евакуації працівників об'єкта, членів їх родин. Прибуття на збірний пункт евакуації, порядок відправлення у безпечний район.

Тема 5. Виконання протипожежних заходів.

Профілактичні протипожежні заходи, які проводяться на об'єкті: покриття вогнестійкою речовиною дерев'яних елементів споруд, очистка території від будівельного сміття, трави, швидкозаймистих матеріалів. Підготовка до використання засобів гасіння пожежі. Гасіння займань і пожеж. Дії працівників при різних типах займань і пожеж.

Тема 6. Захист продуктів харчування і води від радіоактивного, хімічного і бактеріологічного зараження.

Використання герметичної тари і плівок для захисту продуктів харчування та води. Пакування різних продуктів (м'ясо, масло, риба, сухарі, кондитерські вироби, овочі, сипучі продукти). Захист продуктів, які зберігаються поза приміщеннями (у польових умовах). Захист відкритих джерел води у сільській місцевості (шахтних колодязів).

Тема 7. Захист сільськогосподарських тварин і фуражу від радіоактивного, хімічного і бактеріологічного зараження.

Призупинення пасовищного випасу тварин. Герметизація тваринницьких приміщень, створення запасів води, захист кормів. Укриття тварин у траншеях і овочесховищах. Виготовлення для елітного поголів'я засобів захисту.

Тема 8. Надання само- та взаємодопомоги в зонах ураження.

Самодопомога і взаємодопомога при переломах, вивихах. Зупинення кровотечі. Прийоми накладання пов'язок на рани і обпечені частини тіла. Прийоми і способи забезпечення іммобілізації при переломах із застосуванням стандартних шин або підручних матеріалів. Способи транспортування поранених та уражених. Само- і взаємодопомога при опіках і ураженнях електрострумом та хімічними отруйними речовинами.

Тема 9. Знезараження і часткова санітарна обробка.

Проведення знезараження внутрішніх поверхонь приміщень, обладнання цеху, території. Часткова спеціальна обробка одягу, взуття та засобів індивідуального захисту. Дії при частковій і повній санітарній обробці. Дотримання заходів безпеки.

IV. Рекомендований перелік нормативних документів

1. Кодекс цивільного захисту України.
2. Постанова КМУ від 27.09.2017 № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».
3. Постанова КМУ від 24.03.2004 № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями».

4. Постанова КМУ від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».

5. Постанова КМУ від 09.10.2013 № 616 «Про затвердження Положення про добровільні формування цивільного захисту».

6. Постанова КМУ від 09.10.2013 № 787 «Про затвердження Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту».

7. Постанова КМУ від 30.10.2013 № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій».

8. Постанова КМУ від 09.01.2014 № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».

9. Наказ МНС України від 16.12.2002 № 330 «Про затвердження Інструкції з тривалого зберігання засобів радіаційного та хімічного захисту».

10. Наказ МВС України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

11. Наказ МВС України від 05.11.2018 № 879 «Про затвердження Правил техногенної безпеки».

12. Наказ МНС України від 16.07.2009 № 494 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення планів цивільного захисту підприємств, установ, організацій на особливий період»

13. Наказ МНС України від 17.06.2010 № 472 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи пунктів видачі населенню та особовому складу невоєнізованих формувань засобів радіаційного і хімічного захисту».

14. Наказ ДСНС України від 23.03.2015 № 167 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо підготовки населення до дій в умовах загрози або вчинення терористичного акту».

15. Наказ МОЗ України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 07.07.2014 за № 750/25527.

16. Наказ МВС України від 31.01.2015 № 113 «Про затвердження Примірного положення про формування цивільного захисту».

**Завідувач сектору
з питань цивільного захисту
Кам'янка-Бузької райдержадміністрації**

О.В. Хаба